

Rundskriv

Politidirektoratet
Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Kopi: Departementene

Nr.
G-24/2020

Vår ref
20/3210

Dato
08.11.2020

G-24/2020 – Revidert rundskriv om ikrafttredelse av forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen

1 Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet viser til midlertidig lov 19. juni 2020 nr. 83 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen og forskrift 29. juni 2020 nr. 1423 om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen (sist endret 8. november 2020, med endringer som trer i kraft kl. 24.00.). Loven og forskriften erstatter forskrift 15. mars 2020 nr. 293 om bortvisning mv. av utlendinger av hensyn til folkehelsen.

Loven og forskriften må ses i sammenheng med forskrift 27. mars 2020 nr. 470 om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften), som bl.a. regulerer karanteneplikt.

Virkningen av innførte smitteverntiltak må fortløpende vurderes og veies mot viktige samfunns- og næringsinteresser som berøres av tiltakene. Rundskrivet vil kunne bli gjenstand for hurtige endringer og tilpasninger.

2 Hovedreglene om innreiserestriksjoner og bortvisning

Midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen innebærer at alle utlendinger som ikke omfattes av ett av unntakene i loven eller forskrift gitt i medhold av loven, vil bli bortvist uten nærmere vurdering av hvilken smittefare de individuelt utgjør. Utlendinger som bortvises skal forlate riket uten ugrunnet opphold.

Det presiseres at selv om utlendingen er omfattet av et av unntakene i lov eller forskrift om innreiserestriksjoner, er det en forutsetning for innreise at utlendingslovens vilkår for innreise er oppfylt. Det er f.eks. et krav om visum for visumpliktige utlendinger, og dette vilkåret vil fortsatt gjelde selv om det kan være praktiske utfordringer knyttet til å fremsette søknad om visum. Videre gjelder utlendingslovens krav om i hvilke tilfeller det er behov for oppholdstillatelse.

Den midlertidige loven om innreiserestriksjoner er ikke til hinder for at norske borgere og nordiske borgere bosatt i Norge kan reise inn i Norge.

Videre gjøres det i lovens § 2 unntak for:

- a) utlendinger som er bosatt i Norge med oppholdstillatelse eller oppholdsrett etter utlendingsloven
- b) utlendinger som søker beskyttelse i riket (asyl) eller på annen måte påberoper en rett til internasjonal beskyttelse på grunn av fare ved forfølgelse mv., jf. utlendingsloven § 73
- c) utlendinger hvis tilstedeværelse i riket er strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov (se punkt 3 nedenfor)
- d) utlendinger som er gitt oppholdstillatelse uten utsatt innreise, jf. lovens § 3 (se punkt 8 nedenfor)
- e) utlendinger som er gitt innreisevisum etter utlendingsloven § 12
- f) utlendinger som har visum og omfattes av unntak fra innreiserestriksjoner i loven eller forskrift gitt i medhold av loven på tidspunktet for innreise
- g) tilfeller hvor særlige grunner tilsier at det gis rett til innreise, slik som særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller andre sterke velferdshensyn (se punkt 4 nedenfor)

3 Nærmere om unntak knyttet til forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner

Lovens § 2 bokstav c gjør unntak for utlendinger hvis tilstedeværelse i riket er «strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov». Dette kan bl.a. omfatte utlendinger som er invitert av norske myndigheter for spesielle formål, herunder utlendinger med særlig kompetanse på håndtering av virusutbrudd eller utlendinger som har annen kompetanse som helsevesenet eller andre kritiske samfunnsfunksjoner har bruk for.

Som et utgangspunkt kan det ses hen til følgende liste over kritiske samfunnsfunksjoner fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:

- Styring og kriseledelse
- Forsvar
- Lov og orden
- Helse og omsorg, herunder apotek og renhold
- Redningstjeneste
- Digital sikkerhet i sivil sektor
- Natur og miljø
- Forsyningssikkerhet

- Vann og avløp
- Finansielle tjenester
- Kraftforsyning
- Elektronisk kommunikasjon
- Transport
- Satellittbaserte tjenester

For nærmere informasjon se;

<https://www.regjeringen.no/no/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/innsikt/liste-over-kritiske-samfunnsfunksjoner/id2695609/>

4 Nærmere om unntak av særlige grunner

Etter lovens § 2 annet ledd kan en utlending gis rett til innreise dersom «særlige grunner tilsier det, slik som særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller andre sterke velferdshensyn». Dette gjelder bl.a.:

- Mindreårige barn og fosterbarn til norsk borger eller utlending som bor eller jobber i Norge.
- Utlending som har et særskilt omsorgsansvar for personer som bor i Norge, herunder mindreårige barn eller fosterbarn eller andre med særskilte omsorgsbehov.
- Utlending som på grunn av sterke velferdshensyn har behov for å reise inn i Norge, og besøket ikke kan vente, f.eks. utlending som skal besøke døende eller alvorlig sykt nærstående familiemedlem i Norge (ektefelle/samboer, søsken eller familiemedlemmer i opp- eller nedstigende linje).
- Utenlandsk passasjer på skip som har påbegynt seilas før 16. mars kl. 08.00, og har behov for innreise til Norge for å kunne returnere til hjemlandet. Det må være avklart hvordan videre transport ut fra Norge skal foregå på en forsvarlig måte, som ikke er i strid med covid-19-forskriften.
- Utlending som er part i eller skal avgi forklaring i en rettssak i Norge.
- Utlending som har gyldig fiskekort for fiske fra båt i Tanavassdraget, jf. forskrift om fiske på Tanavassdragets grenseelvstrekning § 2 første ledd nr. 1 og 3 og annet ledd bokstav a og c. Utlending som legger ut fra finsk elvebredd kan fiske på norsk side av elva, men ikke gå i land i Norge.

Det presiseres at ovennevnte liste ikke uttømmende angir hva som kan anses som en «særlig grunn». Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer.

5 Unntak for utlendinger som er omfattet av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen mv.

I forskriftens § 1 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) EØS-borger som er grensearbeider eller arbeidstaker jf. utlendingsloven § 112 første ledd bokstav a
- b) EØS-borger som er selvstendig næringsdrivende, jf. utlendingsloven § 112 første ledd bokstav a

- c) tjenesteyter i en EØS-stat, jf. utlendingsloven § 110 fjerde ledd eller § 112 første ledd bokstav b
- d) EØS-borger som er opptatt ved godkjent utdanningsinstitusjon, jf. utlendingsloven § 112 første ledd bokstav d
- e) familiemedlem til EØS-borger, jf. utlendingsloven § 110, eller EØS-borger med tilsvarende familietilknytning til norsk borger, som skal bosette seg i Norge
- f) EØS-borger med slik familietilknytning som nevnt i bokstav e, som skal besøke et familiemedlem bosatt i Norge eller reiser sammen med et norsk familiemedlem. Det gjøres unntak fra vilkåret i utlendingsloven § 110 tredje ledd bokstav c om at slektning i nedstigende linje må være under 21 år
- g) EØS-borger som eier fast eiendom i Norge og eierens husholdningsmedlemmer, som skal besøke eiendommen
- h) EØS-borger og borger av Andorra, Monaco, San Marino og Vatikanstaten, samt deres familiemedlemmer, som har behov for å reise gjennom Norge for å komme seg hjem
- i) EØS-borger som er bosatt i tredjeland
- j) ektefelle, registrert partner, samboer eller mindreårige eller voksne barn eller stebarn til EØS-borger som nevnt i bokstav i, når disse reiser til Norge sammen med, eller slutter seg til EØS-borgeren i Norge

Med EØS-borgere og deres familiemedlemmer som er bosatt eller arbeider i Norge, forstås ikke EØS-borgere eller familiemedlemmer som bor eller arbeider på Svalbard.

Det som er fastsatt i forskriften for EØS-borgere, gjelder tilsvarende for sveitsiske borgere, jf. forskriftens § 1 annet ledd, og for borgere av Storbritannia, jf. lov om en overgangsperiode ved Storbritannias uttrekken av EU § 2.

Til bokstavene a, b og c om arbeid mv.

Unntak gjelder arbeidstakere og tjenesteytere som både har startet eller skal starte et arbeid, og for selvstendig næringsdrivende som har etablert eller skal etablere næringsvirksomhet i Norge.

EØS-borgere som arbeider i Norge, omfatter også pendlere. Det understrekes imidlertid at det bare er nærmere definerte grupper som er unntatt fra karanteneplikten.

Til bokstavene e, f, g og j om familiemedlemmer mv.

Unntaket i forskriftens § 1 bokstav e omfatter alle familiemedlemmer som er omfattet av utlendingsloven § 110, herunder familiemedlemmer til norsk borger som returnerer til Norge etter å ha utøvet retten til fri bevegelighet etter EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen, jf. utlendingsloven § 110 annet ledd. I tillegg omfatter bokstav e familiemedlemmer til norsk borger som ikke har utøvet retten til fri bevegelighet, dersom familiemedlemmet selv er EØS-borger.

For en EØS-borger som skal besøke familie i Norge gjøres det unntak fra kravet etter utlendingsloven § 110 tredje ledd om at slektning i nedstigende linje må være under 21 år. Det skal ikke stilles krav om dokumentasjon på forsørgelse, jf. utlendingsloven § 110 tredje ledd bokstav c og d og utlendingsforskriften § 19-7, ved innreise. Det understrekes at vilkårene i utlendingslovens kapittel 13 likevel gjelder for oppholdsrett for familiemedlemmer.

En EØS-borger har rett til innreise både for å besøke norsk familiemedlem som er bosatt her, og dersom EØS-borgeren reiser hit sammen med sitt norske familiemedlem.

Med «samboer» menes et fast og etablert samboerforhold i minst to år, eller at man har eller venter felles barn, og skal bo sammen. Dette tilsvarer utlendingslovens definisjon av «samboer».

Unntaket for EØS-borger som eier fast eiendom i Norge omfatter både eier og eiers husstandsmedlemmer. Med husstandsmedlem menes personer som bor fast på samme adresse som eieren.

Til bokstav h om EØS-borgere mv. som har behov for å reise gjennom Norge

Unntaket for EØS-borgere og borgere av Andorra, Monaco, San Marino og Vatikanstaten, samt deres familiemedlemmer som har behov for å reise gjennom Norge for å komme seg hjem, omfatter all transport, men det må ses i sammenheng med karanteneplikten i covid-19-forskriften § 5 sjette ledd annet og tredje punktum. Unntaket omfatter også tilfeller hvor utlendingen ankommer Norge og det er rimelig grunn til at vedkommende ikke har billett for reise videre samme dag, ev. at vedkommende ennå ikke har klart å skaffe seg billett. Det forutsettes at utlendingen kan sannsynliggjøre at vedkommende vil gjøre det som er mulig for reise videre snarest, og at vedkommende vil overholde karanteneplikten under det midlertidige oppholdet i Norge.

6 Unntak for innreise fra nærmere bestemte land eller områder

I forskriftens § 2 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) utlending som er bosatt i EØS-området, Andorra, Monaco, San Marino, Sveits eller Vatikanstaten
- b) (Opphevet)
- c) utlending som har behov for å reise gjennom det norske fastlandet på vei til eller fra arbeid eller bosted på Svalbard
- d) utlending som er fastboende på Svalbard

Til bokstav a om utlendinger bosatt i EØS-området mv.

I det følgende vises det for enkelhets skyld til EØS-området, men etter forskriftens § 2 bokstav a vil det tilsvarende gjelde for Andorra, Monaco, San Marino, Sveits og Vatikanstaten.

Det avgjørende er hvilket land eller område utlendingen er bosatt i, ikke hvilket land vedkommende er statsborger av. Studenter vil formelt være bosatt i sine hjemland, selv om de har studieopphold i utlandet. Studenter som er bosatt i EØS, vil derfor være omfattet av unntaket i § 2 bokstav a, selv om de har studieopphold og dermed *faktisk* bor i et tredjeland. Det følger imidlertid av covid-19-forskriften at de vil være underlagt karantenereglene som gjelder for tredjelandet, altså landet de ankommer Norge fra.

Dersom utlendingen er på reise innad i EØS, skal mellomlande i Norge og kun oppholde seg på flyplassen (transfer), må vedkommende fremvise en billett eller et boardingkort som dokumenterer videre reise ut av Norge. Under oppholdet på flyplassen må utlendingen forholde seg til flyplassens gjeldende rutiner for smittevern.

Til bokstav c og d om Svalbard

Det er gjort unntak for utlendinger som har behov for å reise gjennom det norske fastlandet på vei til eller fra arbeid eller bosted på Svalbard, jf. forskriftens § 2 bokstav c. Dette er for å sikre at utenlandske borgere som bor eller arbeider på Svalbard, skal kunne passere det norske fastlandet når de er på gjennomreise mellom utlandet og Svalbard. Unntaket for utlendinger på vei *til* arbeid eller bosted på Svalbard må imidlertid også ses i sammenheng med covid-19-forskriften § 9, om at alle som kommer fra utlandet skal være i karantene på det norske fastlandet før videre reise til Svalbard kan skje. Det presiseres at dette kravet fortsatt gjelder.

Utreise fra Svalbard til utlandet via det norske fastlandet for andre enn de som har arbeid eller bosted på Svalbard kan dekkes av unntaket om lufthavntransitt i forskriftens § 3 bokstav b. Det vises også til avsnittet over om at EØS-borgere og deres familiemedlemmer som har behov for å reise gjennom Norge for å komme seg hjem, ikke skal bortvises, jf. forskriftens § 1 bokstav h, og at dette unntaket omfatter all transport.

Det er videre gjort unntak for utlendinger som er fastboende på Svalbard, jf. forskriftens § 2 bokstav d. Slik legges det til rette for at utlendinger som er fastboende på Svalbard og som ellers fyller vilkårene for å reise til Norge, kan gjøre dette nå. Det er en forutsetning at utlendingslovens vilkår for innreise er oppfylt. Det presiseres at unntaket både omfatter fastboende som reiser fra Svalbard til det norske fastlandet, og fastboende på Svalbard som reiser til Norge fra utlandet. I sistnevnte tilfelle presiseres det at karantene må gjennomføres før videre reise til Svalbard kan skje, jf. ovenfor.

Med «fastboende» menes personer som er gyldig innført i befolkningsregisteret for Svalbard. Dette kan dokumenteres ved utskrift av registeret. For personer bosatt i Barentsburg, fremgår dette av bekreftelse på arbeidsforhold.

For øvrig presiseres det at loven og forskriften ikke gjelder for Svalbard.

7 Unntak i andre tilfeller

I forskriftens § 3 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) utlending som skal gjennomføre avtalt eller fastsatt samvær mellom foreldre og barn eller delt bosted for barn
- b) utlending som kun skal oppholde seg i lufthavntransitt før utreise fra Norge
- c) samer under utøving av reindrift
- d) utlending som gjennomfører ervervsmessig gods- og persontransport mot vederlag, eller som er på vei til eller fra slikt oppdrag
- e) journalister og annet personell på oppdrag for utenlandsk medieinstitusjon,
- f) utlending som nevnt i utlendingsforskriften § 1-4 og § 1-5, og som kan fremvise diplomat- eller tjenestepass, eventuelt nasjonalt pass i kombinasjon med norsk ID-kort utstedt av Utenriksdepartementet, eller i kombinasjon med Schengen-oppholdskort for ambassadepersonell. Tilsvarende gjelder for sideakkrediterte diplomater og diplomatiske kurerer.
- g) militært personell som nevnt i utlendingsforskriften § 1-7 annet og tredje ledd, samt deres ektefelle, samboer eller barn tilmeldt og akseptert av Forsvarsdepartementet, samt medlem av sivil komponent og sivilt personell som arbeider ved militære staber eller hovedkvarter i Norge (inkludert NATO-avdelinger i Norge), samt deres ektefelle, samboer eller barn

- h) utlending som arbeider på flyttbare eller faste innretninger, jf. utlendingsforskriften § 1-10 og § 1-11
- i) innehaver av gyldig luftfartssertifikat, jf. utlendingsforskriften § 2-9, på vei til eller fra aktiv tjeneste
- j) sjømenn, på vei til eller fra aktiv tjeneste, med ID-kort nevnt i utlendingsforskriften § 2-8 eller filippinsk «Seafarer's Identification and Record Book» eller filippinsk nasjonalitetspass nevnt i utlendingsforskriften § 3-1 bokstav j
- k) ektefelle, samboer eller barn av utsendt utenrikstjenestemann ved norsk utenriksstasjon
- l) ansatte i internasjonale organisasjoner eller ansatte i organisasjoner som driver internasjonalt humanitært arbeid, som er på oppdrag eller på vei til eller fra oppdrag
- m) utlending som er invitert av norske myndigheter for å delta i internasjonale forhandlinger og annet, og utlending som er en del av delegasjoner som kommer til Norge i henhold til Norges internasjonale forpliktelser
- n) passasjerer og mannskap på godkjent kystcruise, jf. covid-19-forskriften § 11
- o) forskere og besetningsmedlemmer som deltar i havforskningstokt og har anløp i norsk havn
- p) utlending med teknisk kompetanse som er unntatt kravet om oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften § 1-1 første ledd bokstav b
- q) utlending som har en av følgende familierelasjoner til en person bosatt i Norge:
 1. ektefelle, registrert partner eller samboer
 2. mindreårige eller voksne barn eller stebarn
 3. foreldre eller steforeldre
 4. mindreårige eller voksne barnebarn eller stebarnebarn
 5. besteforeldre eller stebesteforeldre
 6. etablert kjæresteforhold med minimum ni måneders varighet der partene har møtt hverandre fysisk, samt kjærestens mindreårige barn
- r) utlending som skal arbeide med film- eller serieproduksjon i Norge som har fått tilsagn fra Norsk filminstitutt om tilskudd fra insentivordningen, jf. forskrift 16. desember 2015 nr. 1684 om insentivordning for film- og serieproduksjoner
- s) utlending som skal arbeide som forsker, og som er unntatt kravet om oppholdstillatelse for arbeidsforhold av inntil tre måneders varighet, jf. utlendingsforskriften § 1-1 annet ledd
- t) utøvere og støtteapparat som kommer til Norge for å delta i internasjonale idrettskonkurranser, og som er unntatt fra innreisekarantene etter covid-19-forskriften § 6 f
- u) ektefelle, registrert partner, samboer eller mindreårige eller voksne barn eller stebarn til norsk borger som er bosatt i utlandet, når disse reiser på besøk til Norge sammen med den norske borgeren eller slutter seg til denne i Norge

Til bokstav b om lufthavntransitt

Unntaket omfatter utlendinger som transitterer gjennom internasjonale transittområder i en lufthavn. Det betyr at en utlending som flyr inn fra et område utenfor EØS/Sveits, kan mellomlande i Norge så lenge vedkommende kun skal oppholde seg i transittområdet før videre reise til en destinasjon utenfor EØS/Sveits.

Til bokstav g om personell ved militære staber mv.

Utlendinger som omfattes av unntaket skal fremvise et ID-kort/legitimasjon som godtgjør at de er ansatt (sivilt eller militært) i de væpnede styrker i en senderstat eller i NATO. Familiemedlemmer som er omfattet vil normalt ha diplomatpass, tjenestepass, ID-kort e.l., som dokumenterer deres tilknytning til hovedpersonen. Ordinært pass sammen med NATO Travel Order vil også dekke dokumentasjonskravet.

Til bokstav q om familierelasjoner mv.

Bestemmelsen omhandler adgangen til innreise for personer som har familie eller kjæreste i Norge. Det gjelder uavhengig av om personen bosatt i Norge, er norsk borger eller utlending bosatt her. Det presiseres at utlendinger som er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften §§ 1-4 og 1-5 (diplomater m.fl. og deres ektefelle, samboer og barn), skal anses som «person bosatt i Norge» i denne sammenheng.

Bestemmelsen gjelder alle former for opphold eller besøk etter utlendingsregelverket for de aktuelle familiemedlemmene. Den gjelder altså både for utlending som har søkt eller skal søke om oppholdstillatelse for å bosette seg i Norge, og også for de som bare skal komme på besøk, med eller uten visum. Av denne grunn er persongruppene videre definert i denne bestemmelsen enn i regelverket om familieinnvandring. I alle tilfeller må uansett de alminnelige reglene i utlendingsloven og -forskriften være oppfylt for at utlendingene skal kunne reise inn i Norge.

Det presiseres at en ste-relasjon omfatter en relasjon etablert både ved ekteskap, partnerskap og samboerskap. Det presiseres også at relasjonen stebesteforeldre og stebarnebarn omfatter alle måter en slik relasjon kan etableres på. Følgelig vil både foreldres steforeldre, steforeldres foreldre og steforeldres steforeldre, samt barns stebarn, stebarns barn og stebarns stebarn omfattes av unntaket.

Med «etablert kjæresteforhold» forstås et kjæresteforhold som har hatt en varighet på minimum ni måneder. Det er et krav at partene har møtt hverandre fysisk.

For å sannsynliggjøre at utlendingen er et familiemedlem som omfattes av unntaket, kan personen for eksempel fremlegge vigselsattest eller fødselsattest. For kjærester er det et krav at utlendingen fremlegger et utfylt egenerklæringsskjema som er signert av parten som er bosatt i Norge. Egenerklæringsskjema finnes på UDIs nettsider, <https://www.udi.no/globalassets/global/aktuelt/korona/erklaring-om-kjaresteforhold.pdf>.

Som nevnt ovenfor, innebærer unntaket ingen endring i de alminnelige reglene om innreise og visum til Norge. Det betyr at et visumpliktig familiemedlem eller kjæreste som ikke allerede har et gyldig visum, må søke om, og få utstedt, visum før reisen til Norge. Dokumentasjon på familie- eller kjæsterelasjonen fremlegges samtidig med søknaden om visum. Utlendinger som allerede har et gyldig visum, og utlendinger som er visumfrie, fremlegger dokumentasjonen ved ankomst til Norge.

Unntaket innebærer videre at familiemedlemmer som er omfattet av § 3 bokstav q, kan reise inn i og fremme søknad om familieinnvandring fra Norge, i tråd med regelverk og retningslinjer som gjaldt før utbruddet av covid-19. Unntaket innebærer også at det kan

utstedes innreisevisum til familiemedlemmer som har til hensikt å oppholde seg i Norge frem til oppholdstillatelse er gitt, jf. utlendingsloven § 12.

Til bokstav r om utlending som skal arbeide med film- eller serieproduksjon

Forskriftens § 3 bokstav r fastsetter unntak fra innreiserestriksjonene for utlending fra utenfor EØS/Sveits som skal arbeide med film eller serieproduksjon i Norge som har fått tilsagn fra Norsk filminstitutt om tilskudd fra insentivordningen, jf. forskrift 16. desember 2015 nr. 1684 om insentivordning for film- og serieproduksjoner.

Utlendingen må kunne sannsynliggjøre at vedkommende skal arbeide med film- eller serieproduksjon i Norge som har fått tilsagn fra Norsk filminstitutt om tilskudd fra insentivordningen. Det kan for eksempel gjøres ved å legge fram en skriftlig bekreftelse fra Norsk filminstitutt til produksjonsselskapet om at produksjonen har mottatt et slikt tilsagn, sammen med et følgebrev fra produksjonsselskapet om at utlendingen skal arbeide i produksjonen.

Til bokstav s om utlending som skal arbeide som forsker

Utlending som skal ha et kortvarig arbeidsforhold som forsker i Norge, er unntatt fra innreiserestriksjonene. Arbeidsforholdets varighet kan være inntil tre måneder. Det er forskere som oppfyller vilkårene i utlendingsforskriften § 1-1 annet ledd som er omfattet av unntaket.

Som det fremgår av punkt 10, må en utlending kunne sannsynliggjøre at vedkommende er unntatt fra innreiserestriksjonene. Det kan for eksempel gjøres ved å fremvise dokumentasjon fra arbeidsgiver. Visumpfiktige forskere må søke om, og få utstedt, visum før reisen til Norge. Dokumentasjon på arbeidsforholdet mv. fremlegges samtidig med søknaden om visum. Visumpfiktige forskere som allerede har et gyldig visum, og forskere som er visumfrie, kan fremlegge dokumentasjonen ved ankomst til Norge.

Til bokstav t om internasjonale idrettskonkurranser

Forskriftens § 3 bokstav t fastsetter unntak fra innreiserestriksjonene for utøvere og støtteapparat som kommer til Norge for å delta i internasjonale idrettskonkurranser, og som er unntatt fra innreisekarantene etter covid-19-forskriften § 6f. Covid-19-forskriften § 6 f lyder pr. i dag:

«Utøvere og støtteapparat som kommer til Norge for å delta i eller vende tilbake fra følgende internasjonale idrettskonkurranser, er unntatt fra innreisekarantene i arbeidstiden når de har testet negativt for SARS-CoV-2 etter ankomsten til Norge:

- a. internasjonale landskamper og klubbturneringer på seniornivå i regi av UEFA som er gjennomført før 1. januar, og som er underlagt UEFAs smittevernprotokoll «Return to play protocol».

Når disse personene også har testet negativt på andre test som er tatt tidligst 48 timer etter den første og tidligst fem døgn etter ankomst, opphører karantenen også på fritiden.

Ved positiv test skal personen i isolering, jf. § 7, og arbeids- eller oppdragsgiver skal varsle kommunen.»

Utlendingen må kunne sannsynliggjøre at vedkommende skal reise til Norge i forbindelse med deltakelse i en av idrettskonkurransene som til enhver tid fremgår av oppstillingen i bestemmelsen. Det kan gjøres ved at det fremlegges offisiell akkreditering til arrangementet, bekreftelse fra arrangør i Norge eller norsk klubb som er vertskap for arrangementet eller bekreftelse fra norsk eller internasjonalt særforbund som organiserer den idretten det gjelder.

Disse utlendingene vil normalt oppholde seg i Norge i få dager i forbindelse med gjennomføring av konkurransene. Utlendingen, eller eksempelvis lagleder på vegne av alle utøvere og støtteapparat, må ved ankomst til Norge dokumentere sted for gjennomføring av karantene/fritidskarantene fram til tidspunkt for utreise. Det kan eksempelvis gjøres ved fremleggelse av oversikt over reiseplan og navn på hotell e.l. der utøvere og støtteapparat skal oppholde seg i henhold til kravene som fremgår av covid-19-forskriften.

Til bokstav u om familiemedlemmer til norsk borger bosatt i utlandet

Bestemmelsen omhandler adgangen til innreise for familiemedlemmer til en norsk borger som er bosatt i utlandet og legger til rette for at familien kan dra sammen på besøk til Norge, enten ved at de reiser samlet til Norge eller at familien kommer etter den norske borgeren.

For å sannsynliggjøre at utlendingen er et familiemedlem som omfattes av unntaket, kan personen for eksempel fremlegge vigselsattest eller fødselsattest.

8 Unntak fra innreiserestriksjoner for utlendinger med oppholdstillatelse i Norge

Utlendingsmyndighetene skal i vedtak om oppholdstillatelse ta stilling til om adgangen til innreise skal utsettes inntil videre, jf. lovens § 3. Innreisevisum skal gis uten utsettelse dersom utlendingen er gitt en tillatelse på de grunnlag som er angitt i forskriftens § 4, jf. nedenfor, eller utlendingsmyndighetene finner at utlendingen er omfattet av unntak fra innreiserestriksjoner som nevnt i loven eller forskriften ellers, jf. ovenfor.

Dersom det av vedtaket uttrykkelig fremgår at utlendingen er omfattet av unntak som nevnt i loven eller forskriften, skal dette legges til grunn også ved innreisekontroll, og utlendingen skal ikke bortvises.

Vedtak etter lovens § 3 om utsatt innreise for utlending som gis oppholdstillatelse, kan ikke påklages. Selv om innreise kan nektes på vedtakstidspunktet, kan etterfølgende hendelser likevel medføre at innreise skal tillates. Utlendingsmyndighetene må i så fall foreta en ny vurdering etter anmodning fremsatt av utlendingen før utlendingen reiser til Norge.

Utlendinger som kommer til norsk grense i strid med innreiserestriksjoner fastsatt i medhold av lovens § 3 første ledd, skal som hovedregel bortvises. Tilsvarende gjelder utlendinger som inntil videre ikke gis innreisevisum i medhold av lovens § 3 annet ledd.

I forskriftens § 4 er det gjort unntak for følgende utlendinger:

- a) utlending med oppholdstillatelse i Norge etter utlendingslovens bestemmelser om familieinnvandring, og referansepersonen er norsk borger eller utlending som er bosatt i Norge eller for øvrig har rett til innreise etter loven eller forskriften her
- b) utlending med oppholdstillatelse i forbindelse med arbeid, jf. utlendingsloven §§ 23, 24 og 25
- c) utlending med oppholdstillatelse som student mv., jf. utlendingsforskriften § 6-19
- d) utlending med innreisetillatelse etter utlendingsloven § 35
- e) utlending med oppholdstillatelse som medarbeider i ideell, religiøs eller humanitær organisasjon, jf. utlendingsforskriften § 6-23

Det understrekes at de alminnelige vilkårene for oppholdstillatelse, herunder returforutsetninger, skal vurderes som normalt. Når det gjelder familieinnvandrere, gjelder retten til innreise kun i den utstrekning også referansepersonen har rett til innreise til Norge.

9 Krav om negativ test for SARS-CoV-2 ved innreise til Norge

Forskriftens § 4 a fastsetter et krav om fremleggelse av attest som viser negativ test for SARS-CoV-2 for alle reisende fra områder med karanteneplikt, jf. covid-19-forskriften § 4 første ledd bokstav a. Utlending som kommer til Norge uten slik attest kan bortvises.

I tråd med covid-19-forskriften § 4 a stilles følgende krav til testen:

- Godkjent testmetode er PCR eller antigen hurtigtest.
- Testen skal være tatt ikke senere enn 72 timer før ankomst til Norge.
- Attesten skal være på norsk, svensk, dansk, engelsk, fransk eller tysk.

Det gjøres unntak fra kravet om negativ test for følgende grupper:

- a) utlendinger som er bosatt i Norge med oppholdstillatelse eller oppholdsrett etter utlendingsloven, jf. lovens § 2 første ledd bokstav a
- b) utlendinger som er strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov, og det er fare for liv og helse om innreise nektes
- c) utlendinger som er i transitt
- d) utlendinger som jevnlig ankommer Norge fra Sverige eller Finland for å arbeide eller studere, med unntak av helsepersonell som har vært mer enn sju dager utenfor Norge
- e) utlendinger som søker beskyttelse i riket (asyl), eller på annen måte påberoper en rett til internasjonal beskyttelse på grunn av fare ved forfølgelse mv., jf. lovens § 2 første ledd bokstav b
- f) utlendinger med innreisetillatelse etter utlendingsloven § 35, jf. § 4 bokstav d
- g) utlendinger med oppholdstillatelse i Norge etter utlendingslovens bestemmelser om familieinnvandring, jf. § 4 bokstav a, eller familiemedlem til EØS-borger som skal bosette seg i Norge, jf. § 1 bokstav e, dersom referansepersonen er unntatt kravet om negativ test for SARS-CoV-2 ved innreise til Norge
- h) utlendinger som er nevnt i utlendingsforskriften § 1-4 eller § 1-5, og som kan fremvise diplomat- eller tjenestepass, eventuelt nasjonalt pass i kombinasjon med norsk ID-kort utstedt av Utenriksdepartementet, eller i kombinasjon med

Schengen-oppholdskort for ambassadepersonell, sideakkrediterte diplomater og diplomatiske kurerer, jf. § 3 bokstav f

- i) ektefelle, samboer eller barn av utsendt utenrikstjenestemann ved norsk utenriksstasjon som nevnt i § 3 bokstav k
- j) utlendinger som er invitert av norske myndigheter for å delta i internasjonale forhandlinger og annet, og utlending som er en del av delegasjoner som kommer til Norge i henhold til Norges internasjonale forpliktelser, jf. § 3 bokstav m
- k) militært personell som nevnt i utlendingsforskriften § 1-7 annet eller tredje ledd dersom de ankommer Norge med ikke-kommersiell transport
- l) utlendinger som gjennomfører ervervsmessig gods- og persontransport mot vederlag, eller som er på vei til eller fra slikt oppdrag, jf. § 3 bokstav d
- m) innehaver av gyldig luftfartssertifikat som nevnt i § 3 bokstav i
- n) sjømenn som nevnt i § 3 bokstav j
- o) utlendinger som ved godkjent laboratoriemetode kan dokumentere at de i løpet av de siste seks månedene har gjennomgått covid-19, jf. covid-19-forskriften § 4

Dersom særlige grunner til sier det, skal en utlending ikke bortvises etter forskriftens § 4 a, jf. femte ledd.

Utlending som er unntatt fra testkravet bør imidlertid oppfordres til å teste seg etter ankomst.

Nærmere om kravene til testen

Test etter godkjent testmetode må være tatt kort tid i forkant av avreise til Norge. Testen kan ikke være eldre enn 72 timer når utlendingen ankommer Norge. Det vil si at utlendingen må ha tatt testen og fått et negativt svar fra 0 til 3 dager før ankomst til Norge. Det presiseres at det er prøvetakingstidspunktet som er avgjørende for 72-timerskravet, ikke når resultatet av testen foreligger.

Det vil bli utarbeidet et skjema som kan benyttes som dokumentasjon på negativ test. Det er derimot ikke et vilkår at dette skjemaet benyttes, så lenge den dokumentasjonen som benyttes inneholder de nødvendige opplysninger om prøveresultatet, testmetode, testtidspunkt etc.

Til bokstav a om utlendinger som er bosatt i Norge med oppholdstillatelse eller oppholdsrett etter utlendingsloven

Unntaket omfatter utlendinger som allerede er bosatt i Norge med oppholdstillatelse. For utlendinger som reiser til Norge etter å ha fått innvilget søknad om oppholdstillatelse, gjelder som hovedregel kravet om negativ test, med unntak av utlending som nevnt i bokstav g.

Til bokstav b om utlendinger som er strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner mv.

De kritiske samfunnsfunksjonene er nevnt i punkt 3 ovenfor. For å unntas fra testkravet er det i tillegg et vilkår at det er fare for liv og helse om innreise nektes.

Personell i kritiske samfunnsfunksjoner må dokumentere at oppdraget kvalifiserer til unntaksbestemmelsen. Arbeids- eller oppdragsgiver må sørge for dokumentasjon på at vedkommende har en kritisk samfunnsfunksjon og at vedkommende skal utføre arbeid

som er nødvendig for å unngå fare for liv og helse. Dette kan bl.a. omfatte utlendinger som bidrar med kritisk kompetanse. Dokumentasjonskravet kan for eksempel oppfylles ved å fremvise en SMS eller en epost. Dersom det er behov for å innhente ytterligere opplysninger kan arbeids- eller oppdragsgiver kontaktes.

Til bokstav d om pendlere fra Sverige og Finland

Det presiseres at unntaket gjelder utlendinger som bor i Sverige eller Finland og som pendler til Norge, det gjelder ikke for utlendinger som kun reiser gjennom Sverige eller Finland på vei til Norge.

Til bokstav g om familiemedlemmer

Unntaket omfatter kun familiemedlemmer som skal flytte til Norge, ikke besøkende. Familie til EØS-borgere skal forstås på samme måte som i forskriftens § 1 bokstav e, se nærmere omtale i punkt 5 over.

Til bokstav o om utlendinger som har gjennomgått covid-19

Gjennomgått sykdom må dokumenteres med attest der prøveresultat og metode fremkommer, samt personidentifiserbare opplysninger og dato for prøvetaking. Foreløpig er bare rt-PCR for SARS-CoV-2 anbefalt laboratoriemetode. Gjennomgått «sannsynlig covid-19» gir ikke fritak fra karantene. Attesten skal være på norsk, svensk, dansk, engelsk, fransk eller tysk.

Nærmere om unntak av særlige grunner

En utlending som ikke kan fremlegge nødvendig attest på negativ covid-19-test skal likevel ikke bortvises dersom særlige grunner tilsier det. Dette vil eksempelvis være aktuelt dersom utlendingens formål med reisen anses svært viktig og det ikke har vært praktisk mulig å skaffe nødvendig attest.

Departementet antar at unntaket særlig vil kunne komme til anvendelse i tiden like etter at forskriftens § 4 a har trådt i kraft, i situasjoner hvor det ikke har vært praktisk mulig for utlendingen å fremskaffe attest i tide for en allerede planlagt reise. Det må tas hensyn til at man skal ha mulighet til å innrette seg etter de nye reglene.

Videre kan det være aktuelt å benytte unntaket dersom utlendingen har attest på negativ test, men testen er for gammel (tatt for mer enn 72 timer siden), og dette skyldes for eksempel at utlendingen lander med et fly som er forsinket og det er flyforsinkelsen som er årsaken til at 72-timerskravet ikke er overholdt.

10 Nærmere om krav til dokumentasjon

Den enkelte utlending må ved behov kunne sannsynliggjøre at vedkommende faller inn under ett av de aktuelle unntakene fra innreiserestriksjonene. Når det gjelder dokumentasjon på negativ test for SARS-CoV-2 og dokumentasjon på gjennomgått covid-19, vises det til punkt 9 over.

11 Forholdet til karanteneregelverket

Unntakene fra innreiserestriksjonene innebærer i seg selv ikke unntak fra de til enhver tid gjeldende regler om karantene og isolering. Covid-19-forskriften, vedlegg A, gir en oversikt over hvilke land og områder som medfører karanteneplikt ved ankomst til Norge.

Hovedregelen er at alle som skal være i innreisekarantene, skal gjennomføre karantenen på karantenehotell, jf. covid-19- forskriften § 5 første ledd.

Det følger av covid-19-forskriften § 5 annet ledd at plikten til å oppholde seg på karantenehotell ikke gjelder for

- a) de som er bosatt i eller eier bolig i Norge, og som oppholder seg i boligen eller på annet egnet oppholdssted
- b) de som har kommet til Norge for å utføre arbeid eller oppdrag, og har en arbeids- eller oppdragsgiver som har sørget for et egnet oppholdssted med enerom i karantenetiden
- c) asylsøkere og overføringsflyktninger

For en nærmere beskrivelse av hvem som er omfattet av unntakene og dokumentasjonskravet vises det til rundskriv om karantenehotellordningen.

12 Forholdet til utlendingslovens regler om bortvisning

Departementet presiserer at midlertidig lov og forskrift om innreiserestriksjoner supplerer utlendingslovens regler om bortvisning. Utlendinger kan fortsatt bli bortvist i medhold av utlendingslovens regler, herunder av hensyn til folkehelsen etter § 17 første ledd bokstav l og § 121, jf. § 123, forutsatt at vilkårene er til stede og ordinære saksbehandlingsregler følges.

Bortvisning etter utlendingsloven kan ikke skje utelukkende med henvisning til den generelle situasjonen med utbrudd av covid-19. I slike tilfeller må det foretas en individuell vurdering som bygger på konkrete omstendigheter ved utlendingen som vurderes bortvist. Departementet antar at det kan være grunnlag for å bortvise etter utlendingsloven utlendinger som utgjør en særskilt smitterisiko, f.eks. på grunn av adferd som er i strid med offisielle råd og retningslinjer.

13 Saksbehandlingsregler

Det følger av lovens § 5 første ledd at forvaltningslovens kapittel IV om saksforberedelse ved enkeltvedtak og kapittel V om utforming av vedtak ikke gjelder for vedtak om bortvisning. Disse reglene vil imidlertid gjelde for vedtak om utvisning etter lovens § 7.

Utlendingsforskriften § 5-4 om veiledning og underretning gjelder ikke i saker om bortvisning etter den midlertidige loven. Reglene om saksbehandling i utlendingsloven kapittel 11 og utlendingsforskriften kapittel 17 gjelder bare så langt de lar seg forene med en forenklet og rask behandling av vedtak om bortvisning.

Lovens § 5 annet ledd fastslår at reglene om fritt rettsråd i utlendingsloven § 92 første ledd ikke gjelder for vedtak om bortvisning etter loven her. Reglene om fritt rettsråd vil imidlertid gjelde for saker om utvisning etter § 7.

Det følger av lovens § 6 at vedtak om bortvisning skal være skriftlig. Begrunnelsen kan være kort og standardisert, men skal angi reglene som vedtaket bygger på, og det skal gis opplysning om klagerett. Det åpnes for at vedtak kan være muntlig hvis avgjørelsen haster eller skriftlighet av andre grunner ikke er praktisk mulig. Vedtaksorganet skal i så fall bekrefte vedtaket og begrunnelsen skriftlig hvis parten ber om det.

Vedtak om bortvisning treffes av Utlendingsdirektoratet eller politiet. Vedtaket kan påklages til Utlendingsdirektoratet, eller til Utlendingsnemnda hvis Utlendingsdirektoratet har truffet vedtak i første instans. Reglene i forvaltningslovens kapittel VI om klage og omgjøring gjelder. Forvaltningsloven § 42 om utsatt iverksetting gjelder ikke.

14 Utlendingskontroll og bruk av tvangsmidler

Det følger av utlendingsloven § 21 at politiet i forbindelse med kontroll av utlendingers innreise og opphold i riket, kan be om legitimasjon og opplysninger som er nødvendige for å bringe identiteten og lovligheten av oppholdet i riket på det rene.

Det følger av lovens § 8 at det kan anvendes tvangsmidler med hjemmel i bestemmelsene i utlendingsloven kapittel 12. Dette innebærer bl.a. at det kan besluttet pågripelse og internering etter de samme hjemlene og vilkårene i utlendingsloven som gjelder for bortvisningssaker for øvrig.

I tilfeller hvor noen f.eks. er stanset av politiet etter utlendingsloven § 21a og mest sannsynlig skal bortvises etter midlertidig lov og forskrift om innreiserestriksjoner, kan utlendingsloven § 106 første ledd bokstav i gi grunnlag for pågripelse. Dersom politiet mener det er behov for å holde utlendingen ut over 24 timer (jf. utlendingsloven § 106b tredje ledd siste punktum), vil den mest aktuelle hjemmelen for å vurdere dette trolig være utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b (unndragelsesfare).

15 Ansvar for utgifter mv.

Det følger av lovens § 4 første ledd at for utlending som i medhold av loven føres ut av riket, gjelder utlendingsloven § 91 første ledd om betaling av utgifter til egen utreise tilsvarende. Dette medfører også at utlendingen kan bortvises ved senere innreise, dersom vedkommende ikke har dekket utgifter som er blitt påført det offentlige, jf. utlendingsloven § 17 første ledd bokstav k.

Videre gjelder transportøransvaret etter utlendingsloven § 91 tredje ledd tilsvarende for vedtak om bortvisning etter lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen, jf. lovens § 4 annet ledd. Transportøransvaret gjelder ikke ved kryssing av indre Schengen-grense, heller ikke når det er etablert indre grensekontroll. For nærmere omtale vises det til Prop. 124 L (2019–2020).

16 Utvisning og straff

Lovens § 7 gir hjemmel for utvisning for grove eller gjentatte overtredelser av innreiserestriksjoner etter loven, for unndragelse fra gjennomføring av vedtak som innebærer en plikt til å forlate riket, og for vesentlige uriktige eller åpenbart villedende opplysninger gitt i innreisekontroll eller ved senere behandling av spørsmålet om innreiseadgang. Det følger av Prop. 124 L (2019–2020) at utvisningsbestemmelsen ikke forutsettes brukt i utstrakt grad, men at det samtidig er viktig å kunne slå ned på alvorlige og gjentatte overtredelser når det etter en helhetlig vurdering fremstår som viktig for å ivareta respekten for regelverket.

Lovens § 9 gjør det straffbart å overtre innreiserestriksjoner etter loven eller å gi vesentlig uriktige eller åpenbart villedende opplysninger i innreisekontroll eller ved senere behandling av spørsmålet om innreiseadgang. Skyldkravet er i begge tilfeller forsett. Strafferammen er bot eller fengsel inntil seks måneder eller begge deler. Det følger av Prop. 124 L (2019–2020) at det forutsettes at straffebestemmelsen ikke vil bli hyppig brukt, men at det av hensyn til respekten for regelverket og de formål det skal ivareta, er viktig å kunne reagere med straff i de mest alvorlige tilfellene.

Med hilsen

Nina E. D. Mørk (e.f.)
avdelingsdirektør

Kaja Kolvig
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur